

Participis agafen l'arrel del verb

PARTICIPI CONCERTAT I PARTICIPI ABSOLUT

VEU ACTIVA

Participi de present

3a declinació

Tema d'infectum + nt + desinències

	Primera conjugació	Segona conjugació	Tercera conjugació	Quarta conjugació
PARTICIPI DE PRESENT	Amans, -ntis	Delens, -ntis	Mittens, -ntis	Audiens, -ntis

Declinació : Amans, -ntis

SINGULAR

	Masculí	Femení	Neutre
NOMINATIU	Amans	Amans	Amans
ACUSATIU	Amantem	Amanatem	Amans
GENITIU	Amantis	Amantis	Amantis
DATIU	Amanati	Amanti	Amanati
ABLATIU	Amante/i	Amante/i	Amante/i

PLURAL

	Masculí	Femení	Neutre
NOMINATIU	Amantes	Amantes	Amantia
ACUSATIU	Amanetes	Amantes	Amantia
GENITIU	Amantium	Amantium	Amantium
DATIU	Amantibus	Amantibus	Amantibus
ABLATIU	Amantibus	Amantibus	Amantibus

Estimant

Traducció:

- amb un gerundi
- amb una oració de relatiu en present o pretèrit imperfecte de la veu activa
- amb una oració subordinada adverbial

INSTITUT D'ARGENTONA

!!!No sol sortir!!!

Per qualsevol dubte consultam-ho

Participi de futur

Tema d'infectum + tur + desinències

	Primera conjugació	Segona conjugació	Tercera conjugació	Quarta conjugació	SUM
PARTICIPI DE FUTUR					Futurus,-a,-um

Declinació:

SINGULAR

	Masculí	Femení	Neutre
NOMINATIU			
ACUSATIU			
GENITIU			
DATIU			
ABLATIU			

PLURAL

	Masculí	Femení	Neutre
NOMINATIU			
ACUSATIU			
GENITIU			
DATIU			
ABLATIU			

Traducció:

- amb un gir final
- amb una oració de relatiu en futur o condicional
- amb una perífrasi

PARTICIPI CONCERTAT I PARTICIPI ABSOLUT

VEU PASSIVA

Participi de perfet 1a/ 2a declinació

Tema de supí + us, -a, -um

	Primera conjugació	Segona conjugació	Tercera conjugació	Quarta conjugació
PARTICIPI DE PERFET	Amo, amatus, -a, -um	Deleo, deletus, -a, -um	Mitto, missum	Audio, auditus, -a, -um

Declinació:

SINGULAR

	Masculí	Femení	Neutre
NOMINATIU	Amatus	Amata	Amatum
ACUSATIU	Amatum	Amatam	Amatum
GENITIU	Amati	Amatae	Amati
DATIU	Amato	Amatae	Amato
ABLATIU	Amato	Amata	Amato

PLURAL

	Masculí	Femení	Neutre
NOMINATIU	Amati	Amatae	Amata
ACUSATIU	Amatos	Amatas	Amata
GENITIU	Amatorum	Amatarum	Amatorum
DATIU	Amatis	Amatis	Amatis
ABLATIU	Amatis	Amatis	Amatis

Traducció: Sent estimat/ Un cop estimat (només ablatiu)

- amb un participi
- amb una oració de relatiu en pretèrit pfet o plusquamperfet de la veu passiva

!!!!!!! En els verbs deponents s'acostuma a traduir per un gerundi compost "havent-se" !!!!!!!!!

INSTITUT D'ARGENTONA

El participi llatí, tal com el català o el castellà, és un **adjectiu verbal**. Això vol dir que, sintàcticament funciona com a adjectiu però també com a verb.

PARTICIPI CONCERTAT Participi=Com a adjectiu

El participi, en aquest cas, concerta amb un substantiu de l'oració en gènere, nombre i cas.

Manilius et Faesulanus in primis **pugnantes** cadunt. (Sal·lusti)

Invadunt urbem somno vinoque **sepultam**. (Virgili)

Aníbal mare inferum petit **oppugnaturus** Neapolim. (Tit Livi)

Inde Tarentum **profectus** in ipsis faucibus portus posuit castra. (Tit Livi)

Analitzeu i traduïu:

Hi omnes convicio L. Lentuli consulis correpti exagitabantur. (Cèsar)

Tum M. Tullius consul, sive praesentiam eius timens, sive ira commotus, orationem habuit luculentam atque utilem rei publicae (Sal·lusti)

P. Scipio, Pontifex Maximus, T. Gracchum mediocriter labefactantem statum rei publicae, interfecit. (Sal·lusti)

Hi omnes convicio L. Lentuli consulis correpti exagitabantur

Pronom
demostratiu
Nominatiu
Plural

Nominatiu
Plural

Ablatiu
singular

CRV

Genitiu singular

Compl del nom
(convicio)

Participi

Nominatiu
Plural
Perfet

Verb 3a plural
Imperfet
Passiva

Subjecte

El participi "correpti" fa d'adjectiu al nominatiu omnes

Tots aquests havent estat presos pel terrabastall del cònsul L.Lentuli, eren perseguits

PARTICIPI CONCERTAT I PARTICIPI ABSOLUT

Cèsar s'autoproclama dictador

Caesar, uacuam urbem ingressus, dictatorem se fecit; inde Hispanias petiit. Ibi Pompeii exercitus fortissimos, cum tribus ducibus L. Afranio, M. Petreio, M. Varrone, superauit. Inde regressus in Graeciam transiit, aduersum Pompeium dimicavit.

EUTROPI, Breviarium VI, 20

Escèvola explicarà una conversa tinguda amb Heli i amb Fanni entorn a l'amistat

Itaque tum Scaevola, cum in eam ipsam mentionem incidisset, exposuit nobis sermonem Laeli de amicitia, habitum ab illo secum et cum altero genero, C. Fannio, Marci filio, paucis diebus post mortem Africani. Eius disputationis sententias memoriae mandavi, quas hoc libro exposui arbitrato meo;

CICERÓ , Sobre l'amistat I,2

Carrera política de Marc Porci Cato

M. Cato ortus est municipio Tusculo. Priusquam honoribus operam daret, uersatus est in Sabinis ubi heredium habebat; inde Romam demigravit. Tribunus militum in Sicilia fuit; aedilis plebis factus est cum C. Heluio; creatus praetor, obtinuit prouinciam Sardiniam ex qua superiore tempore Q. Ennius poetam deduxerat.

CORNELI NEPOS, *Vides d'homes il·lustres*, XXIV, 1, 1-4

L'expressió *operam dare* significa 'dedicar-se'.

Factus est és el pretèrit perfet d'indicatiu del verb *fiō*.

Lèxic (per ordre alfabètic):

C. Heluius, -i m. Gai Helvi

deduco, *deduxi*, *deductum* 3 'emportar-se'.

honores, -orum plural: 'carrera política'.

M. Cato, -onis m. Marc Cató

orior, *oriri*, *ortus sum* 4 'néixer'.

Q. Ennius, -ii m Quint Enni

Sabini, -orum (masculí plural): 'territori dels sabins'.

superior, -ius : 'anterior'.

Tusculum, -i n Túsculum

uersor, *uersari*, *uersatus sum* 1 'viure'.

PARTICIPI ABSOLUT Participi=Com a verb

Quan el participi va en ablatiuu concorda amb un substantiu també en ablatiuu que li fa de subjecte, la construcció rep el nom de participi absolut. Rep aquest nom perquè la construcció queda deslligada, *ab-solutum*, de l'oració.

Aquesta construcció s'ha mantingut en les llengües romàniques en construccions com:

Vistes les circumstàncies, ens veiem obligats a tancar la fàbrica.
Muerto el perro, se acabó la rabia.

Aquests en són alguns exemples en llatí:

His rebus constitutis, Caesar ad portum Itium cum legionibus pervenit. (Cèsar)

Acceptis mandatis, Roscius cum L. Caesare Capuam pervenit. (Cèsar)

Caesar, **cognito consilio eorum**, ad flumen Tamesim in fines Casivelauni exercitum educit. (Cèsar)

Adventu Caesaris cognito decuriones Auximi ad Attium Varum frequentes conveniunt (Cèsar)

Misso ad vesperum senatu omnes qui sunt eius ordinis a Pompeio evocantur. (Cèsar)

- ♦ Traduiu, de totes les maneres possibles, aquestes expressions més usals en ablatiuu absolut:

Signo dato, ...

Hac re nuntiata,.....

Iis rebus cognitis,

Eius adventu audito,

Comisso proelio,

M. Tullio et C. Antonio consulibus,

Me praesente,

Quo facto,

Instructa classe,

His rebus constitutis, Caesar ad portum Itium cum legionibus pervenit

Ablatiu
Plural

Participi

Ablatiu
plural
Perfet

Nominatiu
Singular

Subjecte

Perposició+acusatiu

Compl circums

Preposició+ablatiu

Compl circums

Verb
3a Singular
Perfet

Verb del participi

Participi absolut

selectivitat.io

Un cop constituïdes aquestes coses, Cèsar
va venir a la porta Itia amb legions

- ♦ Analitzeu i traduïu els següents textos

Cèsar, abans de marxar a Britània, hi envia Gai Volusè a explorar el país PAU 2018

Caesar, etsi in his locis maturae sunt hiemes, tamen in Britanniam proficisci contendit. Priusquam periculum faceret, C. Volusenum cum naui longa praemittit; huic mandat ut, exploratis omnibus rebus, ad se quam primum reuertatur. Ipse cum omnibus copiis in Morinos proficiscitur. CÈSAR, De bello gallico, IV, 20, 1; 21, 1-2

Lèxic (informació del diccionari):

C. Volusenus, -i (m.): Gai Volusè (tribú dels soldats).
contendo, -ndi, -ntum (3a, tr.): proposar-se.
maturus, -a, -um: primerenc.
Morini, -orum (m. pl.): els mòrins (poble belga). | (meton.) el país dels mòrins.
periculum facere: arriscar-se
quamprimum (*quam primum*): al més aviat possible.

La rebel·lió d'Espàrtac

Et in Italia novum bellum subito commotum est. Septuaginta enim et quattuor gladiatores, ducibus Spartaco, Crixo et Oenomao, effracto Capuae ludo, fugerunt. Et per Italiam vagantes bellum paraverunt. Nam, multis ducibus et duobus simul Romanorum consulibus victis, sexaginta fere milium armatorum exercitum congregaverunt, victique sunt in Apulia a M. Licinio Crasso. EUTROPI, Breviari VI,7

Spartacus, -i m. "Espàrtac"
Crixus, -i m. "Crixus"
Oenomaus, -i m. "Oenoma"
ludus, -i m. "escola de gladiadors"

Cèsar recluta noves legions i Quint Pedí és enviat a la Gal·lia Ulterior.

His nuntiis litterisque commotus Caesar duas legiones in citeriore Gallia novas conscripsit et inita aestate in ulteriorem Galliam Q. Pedium legatum misit.

CÈSAR, De bello gallico II, 2

Els romans ofereixen les seves tropes al rei Ptolomeu

Finito igitur Punico bello, quod per XXIII annos tractum est, Romani iam clarissima gloria noti legatos ad Ptolomaeum, Aegypti regem, miserunt auxilia promittentes, quia re Syriae Antiochus bellum ei intulerat. Ille gratias Romanis egit, auxilia a romanis non accepit.

EUTROPI, Breviarium III, 1